

ATMOSFÆRE-FORSKEREN JACOB KLENØ OM EN NY MÅLESTATION I HVIDOVRE

Af Rolf Czeskleba-Dupont, medlem af LOBs bestyrelse

Søndag den 11.juni brugte kemikeren Jacob Klenø, til dagligt forsker ved Århus Universitets Institut for Miljøvidenskab, noget af sin fritid til at forklare medlemmer af grundejerforeningen Toftegården i Hvidovre, hvordan og hvorfor der er kommet en mere permanent målestation for luftforurening netop på dette sted. Det er den første faste målestation i et dansk beboelseskvarter.

Som
Klenø
antydede,
var

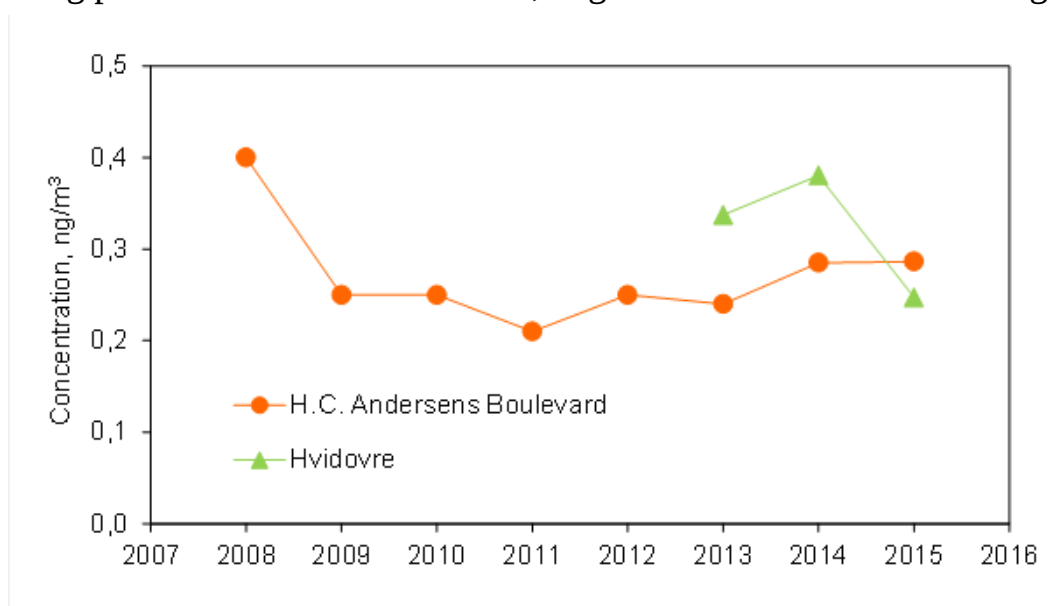
målestationen kommet til stedet i 2013, efter at der var nogen der havde udpeget området som velegnet til målinger af luftkvaliteten i et boligområde. Denne 'nogen' var formentlig en person i Miljøstyrelsen. LOBs daværende formand, Solveig C.-Dupont, havde senest i 2012 henvendt sig til Miljøstyrelsen med en 21 sideres skrivelse 'Om væsentlig forurening, kommunernes sagsbehandling og boligkvarterer med stor luftforurening', herunder Toftegården.

Artiklen er vedhæftet til LOBs nyhed fra den 6.juni 2012 (findes på hjemmesiden www.braenderoeg.dk under nyheder og derfra oversigten over 'gamle' nyheder) – næsten lige præcis 5 år inden Klenøs forklaring på stedet. Se <http://braenderoeg.dk/news.php?id=34>.

Stedet er i mellemtiden kommet på verdenskortet – i hvert fald på hjemmesiden for Institut for Miljøvidenskab: http://www2.dmu.dk/1_Viden/2_Miljoe-tilstand/3_luft/4_Maalinger/5_stationer/hvidovre.asp. Det ligger der, hvor en grøn kile støder på Fjeldstedvej.

Målestationen ligner den på H.C.Andersens Boulevard (lige ved Københavns Rådhus), blot er den pænere indpakket i grønt træværk.

Klenø viste målte værdier for benz(a)pyren, ledestoffet for kræftfremkaldende polycykliske aromatiske kulbrinter (PAH). De ligger på samme niveau både i Hvidovre og på H.C.Andersens Boulevard, dog med færre værdier fra Toftegården:

Foruden PAH måler Hvidovre-stationen også de fra bil-skandalerne meget omtalte NO_x og partikler med diameter under og op til 2,5 mikrometer (PM_{2,5}), de såkaldte fine partikler.

Dette sker efter opsamling af stofferne igennem nogle ind- og udsugningskanaler, som vist på dette billede:

Målingen af PM_{2,5} foregår her gennem opsamling og udtrykkes i vægtenheder.

Desuden måles også de såkaldte ultrafine partikler eller nanopartikler med en anden måler, der tæller antallet af partikler i forskellige størrelsesklasser. Dette sker – ligesom ved LOBs målinger – ved hjælp af laserstråler, der rammer hver enkelt partikel og dermed kan tælle, hvor mange partikler der befinder sig f.eks. i en kubikcentimeter luft. Dette har den fordel frem for målinger af størrelse og vægt, at man undgår at større, men mindre sundhedsskadelige partikler vejer mest i resultatet.

At der her i Hvidovre på det sidste er sket et fald i de målte værdier for PAH, se grafen ovenfor, hang ikke kun sammen med at en af de værste forurenere var flyttet, som boede på det nærmest tilstødende stykke jord. Det kan også være, fordi beboerne har ændret adfærd eller andet. De tilstedeværende havde i hvert fald snarere oplevet mindre end mere luftforurening i området, siden målestationen var kommet til... Der kan endnu ske mange udsving på de målte forureninger i målestationens forventede levetid på mindst fem år. Så længe varer aftalen mellem staten og grundejerforeningen, som i øvrigt indbringer foreningen en løbende indkomst...

Vienni Henriksen, mangeårig bestyrelsesmedlem og nu æresmedlem i LOB, har gennem sin utrættelige indsats – der ikke mindst skyldtes hendes uddannelse og daglige virke som sygeplejerske – i Hvidovre været med til at synliggøre problemet med luftforurening fra brænderøg. Hun fremlagde problemerne både for sine naboer, for Det Grønne Råd, andre græsgrødder og for kommunalbestyrelsen.

Ganske vist stammer Toftegårdens belastning også fra nogle trafikveje rundt omkring, men vi kan forvente at partikelmålingerne vil vise de typiske mønstre over døgnet og året rundt, der er et klart fingeraftryk fra brændeovnenes næsten daglige anvendelse. Se vores løbende 'dagens partikelantal' og øvrige dokumentation fra Dylos-måleapparaterne på [www.http://braenderoeg.dk/particle_counts.php](http://braenderoeg.dk/particle_counts.php).

**MEN ALTSÅ STOR TAK TIL JACOB KLENØ
FOR ET OPLYSENDE MØDE !**

